

LIITE 1 KORSON KYLÄNEUVOSTON IV YLEISKOKOUS

23.11.2021

Ritva Bäckström

HYVINVOINTIALUEVAALIT

Maamme ensimmäiset hyvinvointialuevaalit (joita kutsutaan myös sote-vaaleiksi) järjestetään kahden kuukauden kuluttua, **23. päivänä tammikuuta 2022.**

Vaalit ovat hyvin tärkeitä, koska niissä päätetään meille kaikille tarpeellisista hyvinvointipalveluista: mm. siitä, pääsemmekö kohtuullisessa ajassa lääkäriin tai mielenterveyspalveluihin, toimiiko julkinen hammashoito, saavatko vanhukset tarvitsemansa palvelut ja pääsevätkö he ympärivuorokautiseen hoitoon, kun eivät enää pärjää kotona. Vaaleissa päätetään myös lähipalveluista: siitä, onko terveyskeskus, neuvolat, hammashoitolat ja mielenterveyspisteet täällä Korsossa vai joudummeko hakemaan palvelumme jostain isosta hyvinvointikeskuksesta.

Vaalien taustalla on sote-uudistus, joka tehdään, koska useat syrjäseutujen kunnat eivät enää kyenneet huolehtimaan asukkaistaan korkeiden sote-kulujen ja vanhenevan väestönsä vuoksi. Hyvinvointierot kasvoivat sietämättömiksi. Pahin tilanne on Pohjois-Savossa, jossa on suurin sairastavuus. Uudistuksella pyritään tarjoamaan kaikille kansalaisille helpommin saavutettavat ja yhdenvertaiset sote-palvelut koko maassa.

Soteuudistuksessa Suomeen perustetaan 21 hyvinvointialuetta. **Vantaa ja Kerava muodostavat oman hyvinvointialueensa.** Uuden hyvinvointialueen tehtäviksi siirtyvät nykyisin kuntien hoidossa olevat sosiaali- ja terveyspalvelut sekä palo- ja pelastustoimi. **Hyvinvointialueelle valitaan tammikuun 2022 vaaleissa aluevaltuusto.** Se toimii hyvinvointialueen korkeimpana päättävänä elimenä ja päättää hyvinvointialueen rahan käytöstä ja toiminnan järjestämisestä. Aluevaltuustot aloittavat työnsä maaliskuussa 2022. Hyvinvointialueiden toiminta käynnistyy vuoden 2023 alussa.

Uudistukseen kuuluu, että sotepalveluiden rahoitus siirtyy valtiolle. Vastaavasti kuntien budjettia ja veroprosenttia tullaan leikkaamaan samassa suhteessa.

Kyseessä on iso muutos ja suuret rahat. **Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle valitaan vaaleilla valtuusto, johon kuuluu 69 valtuutettua.** Jatkossa hyvinvointialuevaalit on tarkoitus järjestää kuntavaalien yhteydessä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue huolehtii yli 270 000 asukkaan tarpeista, ja sen palvelukseen siirtyy Vantaan ja Keravan kaupungeilta noin 4500 työntekijää. Alueen budjetin arvioidaan olevan yli 800 miljoonaa euroa vuodessa.

Näiden vaalien erityinen merkitys on siinä, että nyt valittava ensimmäinen valtuusto tulee tekemään pitkälle tulevaisuuteen vaikuttavia linjaratkaisuja. Ratkaisut koskevat palveluverkoston eli alussa mainitsemini palvelupisteiden lisäksi myös palvelumuotoja kuten sitä, missä määrin palvelut hoidetaan verkossa tai koti- tai laitospalveluina. Myös liikkuvia palveluja on mahdollista järjestää. Valtuusto voi myös päättää erikoislääkäreiden palkkaamisesta yleislääkäreiden avuksi.

Valtuusto päättää myös siitä, miten työntekijöiden työolosuhteista, palkoista ja hyvinvoinnista huolehditaan. Ilman osaavia ja hyvinvoivia työntekijöitä emme saa laadukkaita palveluita. Siksi työntekijöiden jaksamisesta ja viihtymisestä on tärkeää pitää hyvää huolta. Jotta työvoimapula helpottaa ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle saadaan palkattua lääkäreitä, hoitajia ja muita ammattilaisia, uuden valtuuston on huolehdittava, että työilmapiiriä ja johtamista parannetaan.

Valtuusto päättää myös siitä, missä määrin palvelut toteutetaan alueen omana palveluna ja missä määrin niitä ostetaan ulkopuolisilta palveluntarjoajilta.

Hyvinvointivaaleissa on kyse myös tasa-arvosta ja oikeudenmukaisuudesta. Siitä, kapenevatko hyvinvointierot ja saatko korkealuokkaista hoitoa ja hyvät palvelut, vaikkei sinulla ole paksua lompakkoa tai sisukkaita läheisiä, jotka jaksavat vaatia sinulle kunnollista hoitoa.

Kyseessä ovat tosi tärkeät vaalit! **Vaalipäivä 23. tammikuuta kannattaa siis panna kalenteriin ja muistaa äänestää.**